

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Neveléstudományi Doktori Iskola

A Doktori Iskola vezetője: Prof. Dr. Pukánszky Béla DSc

Programigazgató: Prof. Dr. Bárdos Jenő DSc, Professor Emeritus

KOVÁCS-KRASSÓI ANIKÓ

**MÓRA FERENC ÉLETMŰVÉNEK ÚJRAPOZICIONÁLÁSI
LEHETŐSÉGE A KÖZNEVELÉSBEN**

DOKTORI (PH.D.) ÉRTEKEZÉS TÉZISEI

TÉMAVEZETŐ

DR. HABIL. SZŰTS ZOLTÁN

Eger

2021

A témaválasztás indoklása

Móra Ferenc egyike a magyar kultúrtörténet legismertebb alakjainak. Az író, költő, újságíró, régész és múzeumigazgató nevéből számtalan közintézményt és közterületet neveztek el szerte az országban, ám Móra konkrét művei és kulturális tevékenysége ennek ellenére kevésbé ismert. A köznevelésben elsősorban az óvodában és az általános iskola alsó tagozatán jelenik meg gyermekíróként, a továbbiakban csupán iskolai névadó ünnepek, versenyek, fakultáció keretein belül ismerhetik meg írásait a diákok.

A róla elnevezett Kultúrpalota, a szegedi Móra Ferenc Múzeum fontos küldetésének tartja, hogy Móra sokoldalú tevékenysége, írásainak aktualitása és személyiségének minél árnyaltabb megismerése megvalósulhasson. Ennek érdekében az intézmény célja a múzeumban őrzött kéziratának, levelezésének közkinccsá tétele és kutathatósága. Móra Ferenc életében saját maga és a közvélemény, halálát követően pedig az utókor valódi személyiségének csak egy szűk szegmensét engedte láttatni, épp ezért a múzeum célja a jelenlegi Móra-kép megváltoztatása.

Bár jelen kutatómunka megvalósításához a múzeumi közeg és múzeumpedagógiai tapasztalatok készítették, magát a tervezett projektet mégsem múzeumi szinten kívánom megvalósítani. Elképzelésem szerint az a modell, amelyet a Móra-hagyaték ismeretében összeállítottam, a Móra-múzeumtól függetlenül bárhol megvalósítható, úgy köznevelési mint kulturális intézményekben egyaránt.

Az értekezés felépítése

A doktori disszertációm a következő legfontosabb kutatási egységeket tartalmazza:

1. Röviden ismertetem Móra Ferenc életpályáját, kiemelve legfontosabb életrészeit.
Móra tanulmányai alatt kiemelkedő eredményeket ért el, majd egy rövid tanári pályafutást követően ugyanolyan innovatív és korszerű újságíró volt, ahogy pályafutásának egy teljesen más területén: szegedi múzeumigazgatóként, gyűjteménykezelőként, régészként és könyvtárosként egyaránt.
2. Móra Ferenc hatását kutatva az került érdeklődésem középpontjába, hogy milyen módon szerepelnek művei az olvasókönyvekben. Értekezésemben összesen 145 tankönyv vizsgálatára vállalkoztam az elmúlt 95 évből. 1925-ben adták ki Móra társszerkesztésében *Betiűrország virágoskertje* címmel azt az olvasókönyv-sorozatot, mely évtizedekig fellelhető volt az elemi

iskolák írás- és olvasástanításának eszközeként. A tankönyvek elemzése során nem csupán a Móra-szövegek vizsgálatára szorítkoztam, hanem azt is megfigyeltem, milyen korszakban megjelent és milyen sajátosságokat tartalmazó kötetekről van szó. A tankönyvelemzések a Berelson-féle content analysis módszerét követték.

3. Megvizsgáltam a jelenleg használt olvasókönyveket, valamint a Nemzeti Alaptantervnek az alsó tagozat évfolyamai részére megfogalmazott, az anyanyelvi oktatásra vonatkozó előírásokat, valamint a NAT közelmúltban történő változásait.
4. Móra ismeretével, egyfajta Móra-imázssal kapcsolatban a magyar köznevelés egy sajátos szegmensét vizsgáltam meg. Megkerestem a magyarországi Móra Ferencről elnevezett köznevelési intézmények honlapjait, és azt elemeztem, hogy az internetes felületen miképpen mutatják be névadójukat. Elemzésem során arra a következtetésre jutottam, hogy a mindösszesen 35 Móráról elnevezett intézmény többségében a névadóról szóló leírásai rendkívül elavultak, jellemzően a szegénység narratíváját erősítve, idejétmúlt nyelvezettel rendelkeznek. A névadót bemutató szövegekből jellemzően nem derül ki, hogy miért választották iskolájuk nevét Móra Ferencről, s nem jelenik meg róla egy – a tanulók számára – vonzó, szerethető emberi kép, amit követni volna érdemes.
5. Meglátásom szerint Móra Ferenc gondolatai ma is időszerűek, írásai közül több is megtalálható, mely aktualizálható a 21. század köznevelésében részt vevőknek és felnőtteknek egyaránt, ám ez nem feltétlenül jelenik meg a jelenleg „felhasznált” műveken keresztül. Így a disszertáció nem csupán analízisére szorítkozik, hanem egy modellt kínál annak érdekében, hogy Mórát a hagyományostól eltérő módon is megismerhessék a fiatalok, mint későbbi kultúrafogyasztók. A tervezett Móra-projekt fókuszában Móra szerelmes versei és levelei állnak, ezért a dolgozatban külön fejezetet szenteltek a történet pontos bemutatásának a Móra-hagyaték primer forrásai alapján. Azt követően az empirikus kutatás bemutatása következik, középpontban a rendhagyó Móra-foglalkozással, mely egy új típusú narratívát kínál az író bemutatására, végül az összegzés és a konklúziók levonása zárja az értekezést.

A kutatás legfontosabb kérdései

A legfontosabb kérdések, amelyekre választ keresek:

- K.1. A köznevelés keretein belül a diákok pontosan mikor találkozhatnak Móra Ferenc műveivel?
 - K.1.1. Milyen tartalmú írások jelennek meg a mai tankönyvekben?
- K.2. Móra halála óta eltelt több mint nyolc évtizedben van-e jelentős tartalmi vagy mennyiségi változás a felhasznált szövegek tekintetében?

- K.3. Ismerik-e Móra Ferenc életét a diákok?
- K.4. A Móra Ferenc nevét viselő köznevelési intézményekben milyen narratíva ismert Móra életéről?
- K.5. Van-e létjogosultsága egy új narratíva felépítésének Móra Ferenc életével és életpályájával kapcsolatban?

K.5.1. Bemutatható-e a középiskolás korosztály számára Móra szerelmi története és lírája?

A kutatás módszertana

A kutatás kezdetén a szakirodalmat áttekintve, valamint a több éves oktatási és múzeumpedagógiai tapasztalataimra alapozva igyekeztem egy neutrális, nem előzetes hipotézisekre alapozott prekonceptióból kiindulni, hiszen éppen a köztudatban lévő tudásbázis megismerése a kutatás egyik fontos célja. Ennek fényében az empirikus kutatás valamennyi szakasza során a kvalitatív módszerekkel dolgoztam.

1. Tartalomelemzés módszerével összesítettem azt, hogy az általános iskola alsó tagozatos olvasókönyvei milyen Móra-műveket közölnek.
2. Szintén tartalomelemzés módszerével feltártam azt, hogy a Móra Ferencről elnevezett oktatási intézmények a névadót bemutató szövegeken keresztül milyen képet adnak az íróról.
3. Dokumentumelemzés során összesítettem, hogy az oktatás tartalmát szabályozó dokumentum, a Nemzeti Alaptanterv szerint milyen ajánlásokat fogalmaztak meg a szakértők Móra Ferenc műveivel kapcsolatban az 1–4. korosztály számára.
4. További kvalitatív módszereket: az egyéni strukturált interjút használtam a rendhagyó Móra-foglalkozások megtartása előtt, valamint a fókuszcsoportos interjút a foglalkozások megtartása után.

A kutatás kérdéseire adott válaszok

A kérdésfeltevés során az alapvető okokat kívántam feltárni arra vonatkozóan, hogy miért érkeznek kevés előzetes tudással a múzeumba látogatók, a kutatást éppen ezért neveléstudományi, oktatáspolitikai és iskolatörténeti szempontból közelítettem meg. Érdeklődésem középpontjában tehát nem a kiállítások vagy programok hatásmechanizmusa áll, nem múzeumpedagógiai vagy múzeumandragógiai szempontból vizsgáltam. Azt kutattam, mi idézhette elő a kialakult helyzetet, jelesül azt, hogy miért van kevés előhívható tudása a múzeumba érkezőknek Móra Ferencről. Kérdéseim révén feltárni kívántam az előzményeket, s

az alapján – a köznevelés keretein belül – alternatív megoldást bemutatni ennek megváltoztatására.

A doktori értekezés első fejezetében fogalmaztam meg azokat a kérdéseket, melyek mindvégig kiindulópontjai voltak a kutatásnak. Bár a teljes értekezés során a válaszokat kerestem és adtam a feltett kérdésekre, ezúttal a direkt feleleteket kívánom megfogalmazni.

- K.1. A köznevelés keretein belül a diákok pontosan mikor találkozhatnak Móra Ferenc műveivel?

Az oktatást szabályozó dokumentumok (a Nemzeti Alaptanterv és kerettantervek) elemzése alapján az látható, hogy Móra Ferenc művei elsősorban, illetve jellemzően az alsó tagozatban jelennek meg. A diákok az 1–4. osztály között találkoznak az író műveivel, ezért a kutatás során mindvégig az alsó tagozatban használt, 1925–2020 között megjelent olvasókönyveket vizsgáltam, összesen 145 kötetet.

- K.1.1. Milyen tartalmú írások jelennek meg a mai tankönyvekben?

A jelenlegi olvasókönyvek vizsgálata során az látható, hogy jelentős eltérés van az egyes tankönyvcsaládok Móra-tartalmai között. Több tankönyvsorozat is megtalálható a tankönyvpiacra, melyek elemzése alapján az látható, hogy a legtöbb Móra-szöveg a szegedi Mozaik Kiadó tankönyveiben, a legkevesebb pedig a legújabb kiadású, az Oktatási Hivatal által ajánlott és támogatott Újgenerációs-sorozatban található. Az írások témáit elemezve szintén változás tapasztalható: a dolgozatban elemzett négy tankönyvcsalád tankönyveiben a legszűkebb keresztmetszetet az Újgenerációs tankönyvek adják. A sorozat köteteiben csak állatokkal és történelmi legendákkal kapcsolatos szövegek olvashatóak, míg a RomiSuli, az Apáczai és a Mozaik Kiadó tankönyveiben több olyan Móra-szöveg is fellelhető, mely önéletrajzi ihletésű, vagy a szegénység témakörét érinti. Ezeknek a szövegeknek a megítélése, pontosabban a köznevelésben való létjogosultsága már régóta vita tárgyát képezi szakmai és szülői fórumokon egyaránt. A *Kincskereső kisködmön* című regény már nem kötelező olvasmány az alsó tagozatban, a pedagógusok önállóan dönthetnek arról, hogy esetleg részleteiben beemelik a feldolgozandó olvasmányok közé vagy sem. Ez is közrejátszik abban, hogy Móra életével kapcsolatban alig van ismert szöveg az alsó tagozatos diákok számára.

- K.2. Móra halála óta eltelt több mint nyolc évtizedben van-e jelentős tartalmi vagy mennyiségi változás a felhasznált szövegek tekintetében?

Móra Ferenc halála után két évvel, 1936-ban jelent meg az első tankönyv, amelyben már megtalálható az író szövege. Abban az időszakban a Móra–Voinovich által szerkesztett

Betűország virágoskertje-sorozat kötetei is forgalomban voltak, amelyek szintén tartalmaztak Móra-írásokat. Attól kezdődően változó mennyiségben és tartalmi elemekkel, de folyamatosan olvashatóak írásai az alsós olvasókönyvekben. Nem mutatható ki egyenes összefüggés Móra politikai és világnézete, valamint az éppen aktuális oktatáspolitikai preferenciái között; az antiklerikális Móra épp egy katolikus kiadású tankönyvben jelent meg először, s többet olvashattak tőle a diákok az 1945-ös Országos Köznevelési Tanács idején megjelent tankönyvekben, mint később a balraforduló Ortutay-féle oktatásügyi vezetés kezdeti szakaszán. A tankönyvelemzések nyomán az látható, hogy hét nagy tematikus egységbe oszthatóak a tankönyvek Móra-szövegei: természeti jelenségeket bemutató írások, személyes élményeket megelevenítő olvasmányok, mesék, történelmi események, legendák, állatokkal kapcsolatos történetek, családi vonatkozású és tanító jellegű olvasmányokat. Leggyakrabban idézett írásai a történelmi eseményekkel, személyiségekkel kapcsolatos legendák, a mesék és a tanító jellegű történetek. Szintén gyakran közölt szövegek a természeti jelenségekkel, állatokkal kapcsolatos művei, melyek – bizonyos szempontból – összefüggésbe hozhatóak a természetrajz szakot végzett Móra Ferenc egyetemi tanulmányaival.

- K.3. Ismerik-e Móra Ferenc életét a diákok?

A feltett kérdésre a választ a disszertáció részét képező empirikus kutatása során kerestem. Az egyéni interjúban a válaszadók (n=51) döntő többsége csak kulcsszavakat tudott felidézni Móra neve hallatán, úgy mint *Kincskereső kisködmön*, *Szeged*, *múzeumigazgató*, *gyermekirodalom*. A megkérdezett diákok közül kis elemszámban (n=3) volt az átlagos válaszoktól eltérő többlettudása: azok a diákok, akik az interjút megelőzően jártak a Móra-múzeumban, ismerték a Kalmár Ilona-szerelem történetét. Amint a tankönyvelemzés során kiderült, az általános iskola alsó tagozatán nincsenek életrajzi adatok a tananyagban, csupán a személyes vonatkozású olvasmányok esetén lehet azt feltételezni, hogy tanári magyarázat kiegészíti az olvasottakat. A *Kincskereső kisködmön* című regény, mely évtizedekig kötelező olvasmányként számos életrajzi elem megismertetésére adott lehetőséget, mára részleteiben is kikerült az olvasókönyvekből. Ezek a tények összhangban állnak azzal a múzeumi tapasztalattal, hogy a fiatal korosztály nem rendelkezik számottevő tudással Móra Ferenc életével kapcsolatban.

- K.4. A Móra Ferenc nevet viselő köznevelési intézményekben milyen narratíva ismert Móra életéről?

Magyarországon jelenleg 35 olyan köznevelési intézmény működik, amely Móra Ferenc nevet viseli, ebből 34 általános iskola és egy gimnázium. Az iskolák földrajzilag az ország

legkülönbözőbb pontjain találhatóak, többségében nincs kapcsolódás az írói életpályával. Kivételt képez Móra Ferenc szülővárosa, Kiskunfélegyháza (két intézmény viseli a nevét).

Az iskolai honlapok vizsgálata során a kutatói kérdésre az a válasz fogalmazható meg, hogy a névadói leírások elsősorban a szegénység narratíváját használják (a Móra-szülőkről szóló adatok után másodikként), ám lényegesen hangsúlyosabban és részletesebben. Móra Ferenc gyermekírói tevékenysége, mely egy általános iskolai honlap esetén relevánsabb információ lehetne, alig kerül említésre. A leírások nem reagálnak a jelenlegi tankönyvekben megtalálható Móra-szövegek tematikai hangsúlyeltolódásaira, vagyis hiába található már egyre kevesebb, vagy egyetlen életrajzi vonatkozású szöveg sem a jelenleg használt olvasókönyvekben, hiába nem kötelező már a *Kincskereső kisködmön* című regény, a honlapok leírása alapján mégis Móra szegénysége áll a középpontban.

- K.5. Van-e létjogosultsága egy új narratíva felépítésének Móra Ferenc életével és életpályájával kapcsolatban?

Az empirikus vizsgálat azt a következtetést engedi levonni – a múzeumi tapasztalatot megerősítve –, hogy kizárólag az általános iskola alsó tagozatában megjelenő Móra-szövegek emléke idővel megkopik.

Móra Ferenc eddig ismert életműve további új darabokkal gazdagodott azáltal, hogy a szegedi Kultúrpalota Irodalomtörténeti Gyűjteményének zárolt anyagai – egy muzeológiai paradigmaváltásnak köszönhetően – nyilvánosságra kerültek. Móra életével összefüggésben a köztudatban elsősorban a szegénység és nehéz sors narratívája áll. Nevéhez kötődő legismertebb, évtizedekig kötelező olvasmány a mai napig a *Kincskereső kisködmön*, mely a 6–10 éves diákok korosztályi sajátosságait tekintve nem a legoptimálisabb műválasztás.

Új keretekre van tehát szükség Móra munkásságával kapcsolatban, hogy művei ne vesszenek a feledés homályába. Állásfoglalásom szerint ezt két módon lehetne elkezdni: (1) egyrészt időszerű lehet átstrukturálni a gyermekeknek szóló művei közlését: az eddig megcélzott – alsó tagozatos – korosztály módosításával, azaz bizonyos műveket későbbi életkorban bemutatni. Móra Ferenc több írását kiválóan lehet szociális érzékenyítés témakörben felhasználni, legtöbb önéletrajzi vonatkozású alkotása erre tökéletesen alkalmas lehet. A felvázolt megoldási javaslatnak azonban oktatáspolitikai, tanterveleméleti aspektusa van, mely túlmutat jelen kutatás keretein. (2) Másrészt egy új narratíva bemutatására van szükség annak érdekében, hogy az általános iskolai korosztály fölött is megismerkedhessenek a diákok Móra műveivel. Jelen értekezés – a középiskolás korosztályt megcélozva – ennek létjogosultságával, forrásaival, részleteivel és kutatásával foglalkozik.

K.5.1 Bemutatható-e a középiskolás korosztály számára Móra szerelmi története és lírája?

A fókuszcsoporthoz tartozók visszajelzései szerint a középiskolás korosztály alkalmas lehet arra, hogy Móra Ferenc szerelmi lírája bemutatásra kerüljön. Egyfelől maga a köznevelési intézményi keret lehetőséget adhat rá, a középiskolai irodalom órák lehetnek ennek helyszínei, hiszen a középszintű tanulmányok befejezését követően a későbbiek során nincsen mindenki számára elérhető platform. Másfelől a házasságon kívüli szerelmi kapcsolatot és az azt megörökítő verseket legkorábban a középiskolás korosztálynak célszerű bemutatni. A fókuszcsoporthoz tartozók során az derült ki, hogy mind a köznevelési, mind a felsőoktatási csoport résztvevői nyitottak voltak a szerelmi történet, a levelezés és a versek iránt. Bár saját indíttatásból a válaszadók jellemzően nem olvasnak verseket, de a szerelmi líráról való diskurzust be lehetett építeni a foglalkozásokba.

Az empirikus kutatás válaszai és a múzeumi tapasztalatok alapján kimondható, hogy Móra Ferenc újbóli megismertetéséhez szükség van egy új típusú narratíva felépítéséhez. Móra magánéleti drámája, emberi arca és rendhagyó gondolatai alapot adhatnak arra, hogy őt egy másik perspektívából is szemlélni lehessen. A szerelmi líra irodalmi értéke és maga a történet személyessége alapján a *Címtelen könyv* versei és történet alapként szolgálhatnak az érdeklődés felkeltésére az író-múzeumigazgató iránt.

Összegzés

Doktori értekezésemben arra vállalkoztam, hogy neveléstudományi aspektusból foglalkozzam Móra Ferenc szerepével és hatásvizsgálatával a köznevelés keretei között.

A többéves múzeumpedagógusi tapasztalataim, az évente megrendezésre kerülő országos, illetve regionális múzeumpedagógiai, múzeumandragógiai szakmai fórumok diskurzusainak tanulságai alapján kimondható, hogy valóban néhány iskolára korlátozódik az aktív múzeumpedagógiai tevékenység. Ennek háttérében álló tényezők között a tanári motiváció, az adott iskola múzeum iránti elkötelezettsége, mobilitása és óracserék flexibilitása, a diákok családjának anyagi háttere említendőek meg.

Bár meglátásom szerint a muzeológiai munka számos alternatívát rejt Móra Ferenc életművének megismertetésére, mégis csupán egy szűk rétegnek, a múzeumlátogatóknak kínál lehetőséget. Ennek belátása folytán úgy vélem, célszerű egy olyan Móra-projektet létrehozni, mely a köznevelés keretein belül – az arra való nyitottság és lehetőségek függvényében – alkalmat ad Móra életpályáját és kevésbé ismert műveit megismertetni. Ennek érdekében

összegeztem a Móra-hagyaték irodalomtörténeti vonatkozású kutatásaimat, majd további vizsgálatokkal kiegészítve foglaltam össze a témával kapcsolatos következtetéseket. További törekvésem elérni azt, hogy Móra Ferenc művei a helyi érintettség okán ne csupán szülővárosában, Kiskunfélegyházán, hanem életműve kiteljesedésének színhelyén, Szegeden is bekerüljön a magyar nyelv és irodalom tantárgy érettségi tételei közé a *Regionális kultúra és a határon túli irodalom* témakör részeként. Ennek eredményeként egy szegedi köznevelési intézményben a 2021–2022-es tanévben Móra már bekerült az érettségi tételek közé.

Jelen értekezés legfontosabb célkitűzése volt, hogy miután feltérképeztem – az elmúlt évtizedekre történő kitekintéssel együtt –, Móra Ferenc művei pontosan hol helyezkednek el a mai köznevelésben, új utakat keressek annak érdekében, hogy felkelthessem az érdeklődést Móra alkotásai és személye iránt. Törekvésem Péter László irodalomtörténész (2005) szavaival élve: „*Móra írásainak remélt újbóli megszerettetése.*”

Móra Ferenc nem csupán saját korának volt innovatív, kritikus és modern személyisége, gondolatai ma is aktuálisak. Az oktatás jelenlegi helyzetéből kiindulva az körvonalazódik, hogy Móra művei eltűnőben vannak, bemutatása pusztán gyermekíróként nem hatékony. A nyelvi és szókincs fejlődének legintenzívebb szakaszában jelentősége van a Móra-versek és olvasmányok megismerésének, ám szükség van Mórát másként is bemutatni intézményi keretek között, s erre – az empirikus kutatás során tesztelt Móra-foglalkozással – a középiskolás korosztályt tartom a legalkalmasabb célközönségnek.

Az összeállított rendhagyó Móra-bemutató keretei – meglátásom szerint – a középiskolai rendszerben rövid kitérőként szolgálhatnak a 20. század eleji magyar irodalom kanonizált művei között, felkelthetik az érdeklődést az író további művei iránt, illetve regionális szinten lehetőséget adhatnak a helyi identitás erősítésének.

A szerzőnek a disszertáció témájához kapcsolódó publikációi

KOVÁCS-KRASSÓI Anikó (szerk.2014): Móra Ferenc: Címtelen könyv. Móra-múzeum – Wesley Kiadó. (ISBN: 9789639804487)

KOVÁCS-KRASSÓI Anikó – MEDGYESI Konstantin (2014): Mi van a fejekben? Múzeum, imázs és az Y-generáció. Móra Ferenc Múzeum Évkönyve, Új folyam 1. 551-572.

KOVÁCS-KRASSÓI Anikó (2017): Móra szerint a múzeum. In: Hegedűs, Anita; Medgyesi, Konstantin (szerk.) Múzeumi Kutatások Csongrád Megyében 2017. Program- és absztraktkötet Szeged, Móra Ferenc Múzeum, 27–27.

KOVÁCS-KRASSÓI Anikó – MEDGYESI Konstantin – VÉSZITS Andrea (2017): A titkok formái: egy nap, két levél – Adalékok Móra Ferenc és Kalmár Ilona titkos és hivatalos üzenetváltásához Móra Ferenc Múzeum Évkönyve, Új folyam 4. 273–286.

KOVÁCS-KRASSÓI Anikó – MEDGYESI Konstantin (2018): Móra Ferenc múzeumigazgatói karakterisztikájához – Egy Somogyi Szilveszter polgármesterhez írott levél értelmezése. In: http://veritatisimago.hu/ViIII-krassai_a_medgyesi_k.pdf. 25–33.

KOVÁCS-KRASSÓI Anikó (2019): Móra Ferenc, a "Címtelen könyv" és egy titkos szerelem: Játéknak indult vagy annak se tán... Somogy kulturális folyóirat, 2019.3. 48-53.

KOVÁCS-KRASSÓI Anikó (2019): „...Énmiattam egy gyerek se fog ríva fakadni az iskolában.”. Móra Ferenc a közoktatásban – szempontok és kontextusok. In: Hegedűs Anita – Medgyesi Konstantin (szerk.): MUKUCSOM – Múzeumi Kutatások Csongrád megyében. Program- és absztraktgyűjtemény, 22.

KOVÁCS-KRASSÓI Anikó – MEDGYESI Konstantin – VÉSZITS Andrea (2019): „...akkor nem vagyok, akkor nem vagy: akkor vagyunk.”: Móra Ferenc titkos szerelmes levelei Kalmár Ilona átírásában (1933. március 1–25.). Móra Ferenc Múzeum Évkönyve (2014-) Új folyam: 6. 265–285.

KOVÁCS-KRASSÓI Anikó (2020): Móra Ferenc emlékezete a közoktatási szövegek dimenziójában. http://veritatisimago.hu/Vi_VII_KrassoiA.pdf. A letöltés dátuma: 2021. január 22.

KOVÁCS-KRASSÓI Anikó (2021): Móra Ferenc művei az olvasókönyvek tükrében. In.: Karlovitz János Tibor (szerk.) IX. Neveléstudományi és szakmódszertani Konferencia, Komarno, Szlovákia, Tartalmi összefoglalók, 47.

KOVÁCS-KRASSÓI Anikó (2021): „Majd, ha érettségi tétel leszek.” – Móra Ferenc középiskolásoknak? In.: Hegedűs Anita – Medgyesi Konstantin (szerk.): MUKUCSOM – Múzeumi Kutatások Csongrád-Csanád Megyében. Program- és absztraktgyűjtemény, 25.

KOVÁCS-KRASSÓI Anikó – SZILÁGYI Kata (megjelenés alatt): The possibilities of the interpretation of the personal life and the professional career of Ferenc Móra in non-formal learning outside public education. Várható megjelenés: Veritatis Imago 2022.

A teljes lista és további konferenciaelőadások elérhetőek:

<https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10021381>